

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobce: **Bc. L. K.**
právně zastoupen Mgr. Tomášem Krásným, advokátem
sídlem Milíčova 1386/8, 702 00 Ostrava, Moravská Ostrava

proti
žalovanému: **Magistrát města Ostravy**
sídlem Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava, Moravská Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2022, č. j. SMO/229487/22/Vnitř./Otí,
o přestupku proti veřejnému pořádku,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2022, č. j. SMO/229487/22/Vnitř./Otí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí odboru vnitřních věcí Úřadu městského obvodu

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

Slezská Ostrava ze dne 22. 3. 2022 (dále též jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“). Správní orgán I. stupně žalobce uznal vinným ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (dále jen „zákon o některých přestupcích“), protože z nedbalosti neuposlechl výzvu úřední osoby při výkonu její pravomoci. Přestupku se měl žalobce konkrétně dopustit tím, že neuposlechl výzvu příslušníka Policie České republiky, pprap. V., *„učiněnou za účelem zajištění řádného průběhu opatřování podkladů pro projednání dopravního přestupku, aby od policisty odstoupil a zůstal u svého vozidla, a to tím, že se od vozidla stále vzdaloval, kdy se takto zachoval v důsledku domněnky, že výzva není v souladu s právními předpisy“*. Za spáchání přestupku správní orgán I. stupně uložil žalobci pokutu ve výši 1 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

2. Dne 11. 3. 2020 Městské ředitelství policie Ostrava, dopravní inspektorát, oznámil Magistrátu města Ostravy, odboru dopravně správních činností, přestupek, jehož se měl dopustit žalobce tím, že dne 8. 3. 2020 v čase okolo 12:05 hodin řídil v Ostravě, části Vítkovice, po ulici Výstavní, ze směru jízdy od části Mariánské Hory, osobní vozidlo, přičemž při jízdě držel mobilní telefon, a dále nebyl za jízdy připoután bezpečnostním pásem. Při silniční kontrole neuposlechl výzvy policisty a svým jednáním a chováním znevážil postavení policisty při výkonu jeho pravomoci. Z důvodu vyloučení všech úředních osob pro podjatost příslušného správního orgánu byla věc předána k projednání a rozhodnutí Úřadu městského obvodu Slezská Ostrava (dále jen „správní orgán I. stupně“).
3. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že se žalobce vyjádřil do formuláře o oznámení přestupku (držení mobilního zařízení za jízdy) Police České republiky ze dne 8. 3. 2020. Sdělil, že popírá držení hovorového zařízení a že byl *„omezen na osobní svobodě tím, že musel stát u svého auta a nemohl být v přítomnosti hlídky, a to bez zákonného důvodu a sdělení, na jakém podkladě. Policista byl arogantní, asi pod vlivem návykové látky, vše má zaznamenáno na telefonu.“*
4. Pprap. V., zasahující policista během přestupkového jednání, do úředního záznamu Policie České republiky ze dne 8. 3. 2020 uvedl, že policejní hlídka dne 8. 3. 2020 žalobce kontrolovala v rámci kontroly BESIP. Po odstavení vozidla žalobce hlídce sdělil: *„Dělejte, spěchám“*. Následně policista žalobce vyzval, aby se zdržoval u vozidla či ve vozidle a nevstupoval do jízdní dráhy. Ten jej neuposlechl a okamžitě se vydal pořizovat fotografie dalekohledu umístěného na stativu. Poté přešel na protější stranu pozemní komunikace a vrátil se zpět k vozidlu. Policista pořizoval fotodokumentaci vozidla žalobce. Žalobce s dopravním přestupkem nesouhlasil, nenechal policistu domluvit, když jej poučoval o dalším postupu. Během sepisování „oznámení o přestupku“ žalobce pořizoval audiozáznam a vynucoval si komunikaci s policistou, při osobním projednávání porušoval jeho bezpečnou osobní diskrétní zónu policisty. Žalobce nedbal výzev, aby se zdržoval pouze u či uvnitř vozidla s tím, že bude mít možnost doplnit údaje do oznámení a vyjádřit se. Policista žalobce vyzval: *„Jménem zákona, ustupte od mé osoby a vraťte se k vozidlu“*. Žalobce na uvedené reagoval slovy: *„Děláte si ze mě srandu?“*. Dále z bezprostřední blízkosti s mobilem v ruce, ve vodorovné poloze, displejem vzhůru, pořizoval nahrávku. Následovalo rozčilení žalobce a arogantní poznámky s poukazem na *„buzeraci a omezování osobní svobody“*. Žalobce rovněž telefonoval s více subjekty a požadoval, aby se dostavila jiná hlídka Policie České republiky s odůvodněním, že zasahující policista je nepřičetný a omezuje jej na osobní svobodě. Na

místo se dostavila další hlídka, přičemž zasahující policista, pprap. V., podal vysvětlení a podrobil se odbornému měření na přítomnost alkoholu i omamných a psychotropních látek s negativním výsledkem. Dle záznamu sepsaného zasahujícím policistou žádný z příslušníků Policie České republiky po celou dobu projednávání přestupku (od 12:05 do 12:55 hodin) neporušil zásady slušného chování, přiměřenost postupu či etický kodex, nepoškodil dobré jméno policie. Řidič se od samotného počátku choval agresivně, nevyrovnaně, nerespektoval povinnosti. Jednání řidiče měl policista za urážlivé a zvažoval oznámení občansko-právního sporu pro nepravdivé obvinění policisty ve služebním stejnokroji při výkonu služby.

5. Podle záznamu o podání vysvětlení ze dne 5. 6. 2020, č. j. VITK/010095/20/OVVaK/Bl, zasahující policista, pprap. V., v rámci podání vysvětlení sdělil, že žalobce viděl při kontrole BESIP poprvé. Žalobce považoval kontrolu za omezování osobní svobody. Praxe je taková, že řidič je poučován o tom, aby z vozidla nevystupoval z důvodu zachování vlastní bezpečnosti, což žalobce nerespektoval, z vozidla vystoupil a začal „různě chodit“, v ruce držel svůj mobilní telefon. Policista žalobce několikrát vyzval, opakovaně i jménem zákona, aby zůstal u vozidla. Žalobce výzvy nerespektoval, různě chodil ke služebnímu vozidlu i k vozidlu, které stálo naproti místa zákroku, pravděpodobně fotil služební dalekohled. V oznámení o přestupku se žalobce vyjádřil tak, že je policista arogantní a zřejmě pod vlivem drog, proto policista prostřednictvím dozorcího přivolal jinou hlídku, aby se podrobil testu na přítomnost omamných látek a alkoholu; výsledek byl negativní.
6. Usnesením ze dne 19. 2. 2021, č. j. SLE/08164/20/VV, správní orgán I. stupně žalobci oznámil zahájení řízení o přestupcích, konkrétně přestupku proti veřejnému pořádku dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích, kterého se měl dopustit tím, že při dopravní kontrole neuposlechl výzvy příslušníka Policie České republiky, učiněnou při výkonu úřední osoby. Žalobci bylo oznámeno i zahájení řízení o přestupku proti veřejnému pořádku dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona o některých přestupcích, přičemž měl žalobce svým jednáním znevážit postavení úřední osoby. Řízení o tomto přestupku bylo zastaveno usnesením ze dne 22. 3. 2021 (srovnej bod 19 tohoto rozsudku).
7. Dne 19. 5. 2021 se u správního orgánu I. stupně uskutečnilo první ústní jednání. Z protokolu o ústním jednání ze dne 19. 5. 2021, č. j. SLE/21636/VV/Urb, krajský soud zjistil následující skutečnosti:
8. a) Zasahující policista pprap. V. v postavení svědka vypověděl, že při kontrole BESIP žalobce zastavil pro podezření z držení hovorového zařízení za jízdy. Žalobce nesouhlasil s důvodem zastavení, nechtěl věc vyřešit blokově na místě; dával policistovi najevo, že snad ví, s kým má tu čest, a sdělil, že nepotřebuje poučovat. Uvedené ovlivnilo komunikaci pprap. V. s žalobcem, neboť cítil, že se jej žalobce pokouší vyprovokovat. Pprap. V. po prvotní interakci odešel do policejního vozidla asi 20 m od vozidla řidiče pro formulář oznámení o přestupku, žalobce šel za ním, a proto jej policista požádal, aby se nevzdaloval od svého vozidla. Žalobce pokračoval v chůzi ke stativu s dalekohledem, za který nese policista hmotnou odpovědnost. Žalobce se rozhodl jít až na pozemní komunikaci, na jejíž druhé straně v zálivu u haly stálo vozidlo jiného dopravního přestupce, kterého kontroloval kolega pprap. V. Žalobce s druhým přestupcem asi pět minut komunikoval. Pprap. V. v mezidobí pořídil fotodokumentaci zevnějšku i zevnitř vozidla žalobce, aby zdokumentoval stále zapnutý pás v karabině zámku. Žalobce na policistu křičel, co si dovoluje fotografovat jeho soukromý majetek. Vyčítal mu, že je jeho postup protiprávní, a zvýšil hlas. Následně se vrátil

k pprap. V., přičemž měl mobil ve vodorovné poloze a vstoupil do osobního prostoru policisty, na vzdálenost kratší, než je délka ruky. Byl rozčilen. Pprap. V. jej opakovaně vyzval, ať odstoupí od jeho osoby, což žalobce neučinil, proto musel odstoupit policista. Pprap. V. žalobce vyzval slovy: „*Jménem zákona, odstupte od mé osoby*“. Výzvu zopakoval třikrát či čtyřikrát. Žalobce výzvu neuposlechl, pprap. V. pokračoval v sepsu oznámení, přičemž žalobce jej všude následoval. Následně pprap. V. seznámil žalobce s obsahem oznámení, předal mu desky a psací potřeby. Žalobce jej následně obvinil, že je arogantní a pod vlivem návykové látky. Proto pprap. V. přivolal další policejní hlídku. I žalobce volal další hlídku policie. Pprap. V. požádal jednu z hlídek o provedení odborného měření alkoholu a testu na přítomnost omamných a psychotropních látek. Výsledky byly negativní. K dotazu správního orgánu I. stupně pprap. V. vypověděl, že žalobci nezavdal žádnou příčinu k tomu, aby se o něm žalobce vyjadřoval jako o arogantním člověku pod vlivem alkoholu či drog. K dotazu zástupce žalobce pprap. V. sdělil, že osobní prostor policisty je definován v metodických pokynech a interních aktech Policie České republiky. Upřesnil, že žalobce měl mobilní telefon mezi svým tělem a jeho tělem. Žalobce nebyl zajištěn ani zatčen. Příkaz, aby se žalobce držel u svého vozidla učinil pprap. V. na základě zákona o Policii České republiky. Zdůraznil, že osoba, proti které je veden služební úkon, je po dobu nezbytně nutnou omezena na svých právech a je povinna uposlechnout výzvu úřední osoby při výkonu povolání.

9. b) Svědek pprap. M. P. vypověděl, že byl jako člen policejní hlídky vyslán na místo, kde měla jiná hlídka dopravní policie problém s řidičem. Řidič s přestupkem nesouhlasil a vinil zasahujícího policistu, že je pod vlivem alkoholu či drog. Policista se podrobil zkouškám s negativním výsledkem. Testovaného policistu či žalobce pprap. P. neznal. V chování daného policisty neshledal žádné závady a neměl podezření, že by byl policista pod vlivem návykových látek.
10. Dne 17. 6. 2021 se uskutečnilo druhé ústní jednání. Z protokolu o ústním jednání ze dne 17. 6. 2021, č. j. SLE/26095/21/VV/Urb, krajský soud zjistil, že během ústního jednání vypovídal žalobce, následně došlo k výslechu svědků, pprap. G., Č. a B. Žalobce vypověděl, že byl dne 8. 3. 2020 zastaven policejní hlídkou s tím, že měl za jízdy telefonovat. Vzhledem ke své předchozí zkušenosti s městskou policií si žalobce chtěl „celý akt“ natočit na mobilní telefon. Policistovi předal doklady, přičemž policista s nimi odešel k policejnímu vozu. Žalobce šel za ním, aby jednání policisty zaznamenal. Policista jej vzápětí velmi důrazně, až řevem, instruoval: „*Jménem zákona, okamžitě běžte ke svému vozu a nevzdalujte se od něj*“. Na dotaz žalobce policista odpověděl, že je to dle zákona o Policii České republiky. Žalobce se vzdálil a telefonoval. Po konzultaci se svým advokátem Mgr. Krásným policistu vyzval ke sdělení důvodů omezení na osobní svobodě. Policista měl dle žalobce rvát, ať se vrátí k vozidlu a zůstane u něj. Následně na místo přijela první hlídka policie, kterou přivolal pprap. V. Žalobce podotkl, že se cítil ohrožen pprap. V., který se choval nestandardně. Následně přijela i druhá hlídka, která provedla testování pprap. V. na přítomnost alkoholu a omamných a psychotropních látek; mimo LSD. Po provedení testu se žalobce vyjádřil do oznámení o přestupku. Následně měl pprap. V. do oznámení dodat, že žalobce nebyl za jízdy připoután. Žalobce k dotazu správního orgánu I. stupně potvrdil, že se nacházel i u dalšího přestupce v červeném vozidle, jehož kontrolu prováděl pprap. G. Řidiče se ptal, proč jej zastavili. Žalobce je přesvědčen, že jej pprap. V. neoprávněně zbavil osobní svobody. K dotazu správního orgánu žalobce uvedl, že dalekohled policistů byl vzdálen asi 70 až 100 metrů.

11. Pprap. G., druhý ze zasahujících policistů, v postavení svědka vypověděl, že s kolegou V. pomocí dalekohledu prováděli kontrolu BESIP na ulici Výstavní. Zahlédli žalobce, jak drží za jízdy mobilní telefon, proto jej zastavili. Žalobce s přestupkem nesouhlasil a začal si je fotit a potom „celá ta šaškárna začala“. Žalobce neuposlechl, že se má držet dál, pohyboval se po cestě tam a zpátky za vozidlem červené barvy, které stálo na druhé straně cesty a které rovněž policisté kontrolovali. Nepamatoval si již znění výzvy, kterou pprap. V. učinil, ale bylo nutné ji učinit, protože žalobce „lítal po cestě a dělal si, co chce“. Pprap. V. se dle pprap. G. nechoval nijak nestandardně, jeho chování bylo v pořádku, on se chová vždy dobře. Svědek potvrdil, že žalobce byl zastaven pro držení telefonu za jízdy, ale když odjížděl, měl zapnutý pás jen „přes vršek“, ne přes bedra, přičemž takto byl připoután již ve chvíli, kdy jej pprap. V. zastavil. Nepamatoval si již testování kolegy. K dotazu správního orgánu pprap. G. výslovně hodnotil jednání žalobce při policejní kontrole jako neuctivé, agresivní a nepředvídatelné. Pprap. V. se snažil takové chování standardními policejními způsoby zvládnout, snažil se jej umravnit zvýšeným hlasem, výzvami, nic nepomáhalo. Výzev bylo více, nepamatoval si již jejich znění, ani to, zda pprap. V. na žalobce křičel. Vybavil si jen ten pocit, že to rozhodně nebylo ze strany žalobce v pořádku, nevybavil si, z jaké vzdálenosti si žalobce hlídku nahrával, přičemž přišel i blízko. Žalobce výzvy, ať jde ke svému vozidlu, nesplnil, nijak své chování nezměnil. Důvod výzev spatřoval pprap. G. v tom, že se žalobce příliš vzdaloval od místa skutku, pobíhal sem a tam, šel dokonce k druhému kontrolovanému vozidlu. Spolujezdkyně žalobce byla během události převážně v autě, chvíli i venku, asi to mohla slyšet. K dotazu zástupce žalobce pprap. G. uvedl, že žalobce po pprap. V. křičel, přičemž pprap. V. poté, co se to stalo, taky zvýšil hlas, nenechal to jen tak. Následně byli jako svědci vyslechnuti též pprap. Č. a pprap. B., členové dalších vyslaných hlídek, k věci neuvedli nic relevantního.
12. Z protokolu o ústním jednání ze dne 27. 7. 2021, č. j. SLE/31978/21/VV/Urb, se podává, že během třetího ústního jednání správní orgán I. stupně vyslechl jako svědka pprap. L. G., člena další zasahující hlídky. Ve své svědecké výpovědi pprap. G. uvedl, že byl na místo spáchání přestupku vyslán, jelikož hlídka dopravní policie měla problém s řidičem. Po příjezdu jim jeden z přítomných policistů sdělil, že kontrolovaný řidič o něm tvrdí, že je pod vlivem alkoholu nebo návykových látek. Jeho kolega, pprap. P., provedl u dopravního policisty orientační testy s negativním výsledkem. Dle svědka byl policista rozčilený, svědek usuzoval, že měl asi s řidičem předtím nějakou hádku. I řidič vypadal rozčileně. Dále uvedl, že si nepamatuje, co rozčilený řidič říkal a dělal, byl takový zmatený. Podle pprap. G. si řidič zřejmě celou situaci natáčel, za přítomnosti hlídky na sebe řidič a dopravní policista nekřičeli.
13. Z protokolu o čtvrtém ústním jednání ze dne 18. 8. 2021, č. j. SLE/34826/21/VV/Urb, krajský soud zjistil, že správní orgán I. stupně vyslechl svědkyni Mgr. B. S., spolujezdkyni a tehdejší zaměstnankyni žalobce prostřednictvím dožádaného správního orgánu. Mgr. S. vypověděla, že vozidlo, ve kterém se nacházela ona a žalobce, zastavila policejní hlídka. Žalobce nesouhlasil s tvrzením policisty, že za jízdy telefonoval. Policista se rozčílil a řekl žalobci, že telefonoval, proti čemuž se žalobce ohradil. Následně žalobce vystoupil z auta, šel k autu policisty, dále již nic neviděla a neslyšela. Policista byl strašně rozčilený a pochodoval sem a tam, rozmachoval rukama, zřetelně gestikuloval. Asi 15 minut se dohadoval s žalobcem, poté přišel nějaký policista a začal si fotit vnitřek vozidla. Svědkyně nevěděla, o kterého policistu se jednalo. Žalobce byl celou dobu venku s policisty. Sem tam, asi jednou nebo dvakrát, přišel k autu, kde svědkyně seděla, pořád se s policistou o něčem dohadoval. Oba už byli takoví naštvaní. Potom přijela ještě jedna hlídka, neví, co se řešilo,

bylo to daleko od auta. Nezná obsah události, nic neslyšela, policista, který tvrdil žalobci, že telefonoval, působil celou dobu naštvaně, což ji zarazilo. Dle Mgr. S. žalobce nejprve normálně klidným hlasem policistovi sdělil, že netelefonoval, pak vyšli z auta, následně již nic neslyšela, ale viděla, že byl žalobce vytočený, ale ten policista byl více naštvaný, neví, zda po sobě křičeli, jen ví, že policista byl takový agresivnější, ráznější. Zvyšoval hlas, gestikuloval. Neví, zda na sebe žalobce a policista křičeli. Svědkyně neslyšela, že by policista po žalobci požadoval, aby něco vykonal. Svědkyně na otázku, zda k sobě policista a žalobce blíže fyzicky přistupovali, odpověděla negativně; též vypověděla, že po celou dobu seděla v autě, psala a telefonovala.

14. Z protokolu o šestém ústním jednání ze dne 4. 10. 2021, č. j. SLE/4118/21/VV/Urb, se podává, že správní orgán I. stupně vyslechl jako svědka A. D., řidiče červeného vozidla, které zasahující policejní hlídka kontrolovala současně s probíhající kontrolou žalobce. Svědek D. uvedl, že dne 8. 3. 2020 jej odstavila policejní hlídka, která u dalšího řidiče sáhodlouze řešila nějaký přestupek. Musel čekat, až se mu budou policisté věnovat. Domníval se, že kontrola druhého řidiče nešla hladce. Žalobce někomu pořád telefonoval, pohyboval se u policejního auta, pořád s policisty komunikoval, objevil se i u jeho auta na druhé straně cesty, a ptal se jej, proč byl zastaven. Svědek odhadl vzdálenost svého automobilu od policejního vozidla asi na 40-50 metrů, tatáž vzdálenost byla dle svědka dána mezi autem žalobce a policejním automobilem. Svědek D. nezaregistroval žádné nestandardní chování policistů během dopravní kontroly, jednalo se dle něj o běžnou práci hlídky. Při řešení přestupku seděl v autě, příp. se pohyboval u svého auta. Během ústního jednání dne 4. 10. 2021 správní orgán I. stupně provedl důkazy přehráním záznamů, které správnímu orgánu I. stupně zaslal zástupce žalobce.
15. Součástí správního spisu je protokol – přepis obsahu zvukových záznamů ze dne 19. 10. 2021, č. j. SLE/43327/21/VV/Urb. Správní spis obsahuje nahrávky události doložené žalobcem i přes poučení, že nesmí být nucen předkládat důkazy proti sobě. Z přepisu záznamu č. 1 se podává, že pprap. V. žalobci sdělil: „pane řidiči, držte se ode mě na slušnou vzdálenost. Běžte k vozu. Já jsem řek, abyste se nevzdaloval od vozidla. Toleroval jsem vám ty procházky. Běžte k vozidlu. Jménem zákona vás vyzývám“. Na tuto výzvu žalobce reagoval slovy: „To si děláte srandu ze mě?“ Pprap. V. pak uvedl: „Říkám to naprosto vážně, jménem zákona, běžte k vozidlu“. Následuje reakce žalobce: „Volám péčeérku další“. Dle záznamu č. 5 pprap. V. žalobci sdělil: „Pane, omezen na osobní svobodě nejste. Vyzval jsem Vás jménem zákona o Policii České republiky. Běžte ke svému vozidlu“. Žalobce následně požadoval výzvu odůvodnit konkrétním paragrafem daného zákona, neboť citovaný zákon je široký.
16. Správní spis zahrnuje též fotodokumentaci místa kontroly, kterou vyhotovil policejní orgán i žalobce, dále podklady k provedené dechové zkoušce a testu na přítomnost omamných látek s negativním výsledkem, záznam z policejního systému Jitka, výpis i opis z rejstříku trestů žalobce bez záznamu.
17. Součástí správního spisu je protokol o seznámení se s podklady pro rozhodnutí ze dne 26. 10. 2021, č. j. SLE/44368/21/VV/Urb. Do protokolu zástupce žalobce uvedl, že žalobce se nedopustil přestupkového jednání, neboť výzva nebyla zákonná, žalobce měl právo se zdržovat u policisty za účelem pořizování si audiozáznamu z jednání s policistou.
18. Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 2. 12. 2021, č. j. SLE/49517/21/VV/Urb, uznal žalobce vinným ze dvou přestupků: z přestupku dle § 5 odst. 1 písm. a) a b) zákona o některých přestupcích, a byla mu uložena pokuta ve výši 3 000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí

brojil žalobce odvoláním. Žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 2. 2022, č. j. PŘ-ODV-49/2021, rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 2. 12. 2021 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Odvolací správní orgán neměl k části týkající se přestupku dle § 5 odst. 1 písm. a) žádných výhrad, k části rozhodnutí vztahující se k přestupku dle § 5 odst. 1 písm. b) uvedl, že jednání žalobce nedosáhlo intenzity způsobilé porušit zákonem chráněný zájem. Vzhledem ke skutečnosti, že za oba projednávané přestupky byl uložen společný trest a rozhodnutí správního orgánu I. stupně neobsahovalo oddělitelný výrok, zrušil žalovaný rozhodnutí ze dne 2. 12. 2021 jako celek.

19. Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 22. 3. 2022, č. j. SLE/11885/22/VV/Urb, uznal žalobce vinným z přestupku dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích spočívajícího v tom, že neuposlechl výzvy policisty odstoupit od jeho osoby a zůstat u svého vozidla tím, že se od vozidla neustále vzdaloval, a to v důsledku domněnky, že výzva není v souladu s právními předpisy, čímž z nedbalosti neuposlechl výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, za což mu uložil pokutu ve výši 1 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení. Co se týče přestupku dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona o některých přestupcích, ohledně tohoto přestupku usnesením ze dne 22. 3. 2022, č. j. SLE/11888/22/VV/Urb, řízení zastavil.
20. Žalobce rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 22. 3. 2022 napadl dne 4. 4. 2022 odvoláním. V něm popsal emotivní charakter jednání policisty, nesouhlasil s tím, že výzva policisty zazněla za účelem řádného průběhu opatřování si podkladů pro projednání přestupku; dle názoru žalobce policista užil výzvy jen k tomu, aby žalobci znemožnil zajišťovat si podklady pro svou obhajobu proti obvinění z přestupkového jednání. Žalobce připustil, že si zaznamenal místo, kde stál dalekohled, a kontaktoval i jiného kontrolovaného řidiče. Byl přesvědčen, že se nedopustil ničeho nelegálního, přičemž jednání dokumentoval i z pozice předsedy spolku Ostražitý Ostravák, z. s., zabývajících se nestandardním jednáním policistů, pro zpravodajské účely. Měl za to, že výkon jeho práv spočívající v dokumentaci události může být omezen jen zákonem, přičemž policista nemá žádnou zákonnou pravomoc jej při výkonu těchto práv omezit. Dle žalobce bylo účelem výzvy policisty omezit žalobce ve výkonu jeho ústavně garantovaných práv, a nikoliv zajištění řádného průběhu projednávání dopravního přestupku. Uvedl, že napadené rozhodnutí není náležitě v tomto směru odůvodněno. Kdyby uposlechl výzvu policisty, nemohl by si včas zajistit důkazy pro svou obhajobu. Kladl si otázku, jaký zájem společnosti poškodil tím, že výzvu neuposlechl a v čem spočívá škodlivost jeho jednání.
21. Napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 22. 3. 2022 potvrdil. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí zdůraznil, že výzvu policisty je povinná uposlechnout každá osoba bez ohledu na svůj vlastní názor na danou situaci. Náleží jí pak právo následné stížnosti. Ve chvíli, kdy je výzva učiněna, se jí musí osoba podrobit. Žalovaný výzvu v souzené věci neshledal nikterak nepřiměřenou či nadměrně zasahující do práv žalobce. Výzvu policista učinil opakovaně, srozumitelně, byla dostatečně určitá. Ve věci není podstatné, zda byl žalobce s obsahem výzvy ztotožněn. Žalobce výzvu neuposlechl, vzdálil se od vozidla, pohyboval se v blízkosti zasahujícího policisty, fotografoval si dalekohled a komunikoval s řidičem jiného vozidla. Žalovaný rovněž usoudil, že žalobci nebylo nikterak bráněno v pořizování si nahrávek z konání policistů či dokumentovat událost.

III. Žaloba

22. Žalobce považoval napadené rozhodnutí za nezákonné a napadal je v celém jeho rozsahu. Zpochybnil legitimitu výzvy učiněnou policistou v souzené věci a nesouhlasil se závěrem žalovaného, že jejím cílem bylo zajištění řádného průběhu opatřování si podkladů pro projednání dopravního přestupku. Žalobce nikterak nebránil výkonu pravomoci policisty. Dle žalobce policistovi vadilo, že se žalobce zdržuje v jeho blízkosti a na místě si obstarává podklady pro další řízení a fotodokumentaci a získává informace od jiného přestupce. Žalobce se zdržoval v blízkosti policisty za účelem zaznamenávání průběhu kontroly a komunikace na svůj mobilní telefon, proto se musel nacházet v blízkosti policisty. Trval na tom, že jednání policisty bylo od samého počátku podezřelé a nestandardní. Pro žalobce bylo nezbytné nezůstávat u svého vozidla, ale dokumentovat si místo události a komunikaci s policistou.
23. Z právního hlediska považoval za stěžejní posoudit, zda výzva policisty byla legitimní a sledovala zákonný účel. Dle žalobce výzva policisty, která by svým naplněním zabránila účastníkovi policejní kontroly zdokumentovat si průběh kontroly a obstarávat si další podklady pro následnou obhajobu, nemůže být nikdy legitimní. Své jednání spočívající ve fotografování policejního dalekohledu a komunikaci s dalším řidičem nepovažoval za jednání, které by bránilo policistům v obstarávání potřebných podkladů pro projednání přestupku. Poukázal na skutečnost, že policista byl rozčilený.
24. Žalobce zdůraznil, že pořizování záznamů policisty při výkonu služby na veřejně přístupném místě není v rozporu se zákonem. Jako občan má právo zdokumentovat činnost policistů při výkonu služby, což činil pro účely zajištění si podkladů své obhajoby, jakož i z důvodu zpravodajské činnosti, neboť je předsedou spolku Ostražitý Ostravák, z. s., zabývajícího se nestandardním jednáním policistů. Událost si dokumentoval pro účely své obhajoby v přestupkovém řízení, což se ukázalo potřebným, neboť řízení o dopravních přestupcích žalobce byla zastavena. Žalovaný dle žalobce ignoroval, že jednání policisty bylo excesivní, jelikož svou výzvou by vyloučil práva žalobce.
25. Navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

26. Ve vyjádření k podané žalobě ze dne 24. 8. 2021 žalovaný popřel oprávněnost žalobních bodů a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
27. Navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

V. První rozsudek krajského soudu a rozsudek Nejvyššího správního soudu

28. Krajský soud rozsudkem ze dne 31. 7. 2023, č. j. 18 A 15/2022-38, žalobu zamítl. Proti rozsudku brojil žalobce kasační stížností. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 19. 10. 2023, č. j. 3 As 200/2023-32, rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nezabýval se věcnou správností rozsudku, ale rozsudek zrušil z procesních důvodů. Krajský soud pochybil tím, že přes výslovný nesouhlas žalobce rozhodl o věci bez nařízení jednání.

VI. Jednání

29. Po vrácení věci Nejvyšším správním soudem nařídil krajský soud jednání, které se uskutečnilo dne 8. 2. 2024.
30. Zástupce žalobce při jednání uvedl, že je zjevné, že proti sobě stojí dvě práva: právo úřední osoby vyzvat občana, aby určitou věc nečinil nebo naopak vykonal či se nějakého jednání zdržel, a právo na obhajobu. Součástí tohoto práva mimo jiné je, že bude podezřelý mít možnost obstarat si podklady, zjistit skutečnosti, které následně bude moci využít v rámci své obhajoby. Žalobce v posuzované věci nečinil nic jiného, než že plně čerpal své právo na obhajobu; zaznamenal zvukový záznam s policistou V., obstaral si fotodokumentaci z místa zastavení vozidla a vytěžil případného svědka, kterým byl jiný řidič kontrolovaný stejnou policejní hlídkou. Pokud by žalobce uposlechl výzvu policisty, nemohl by svá práva uplatnit. Policista neměl žádný legitimní důvod předmětnou výzvu učinit, neboť žalobce se nechoval nevhodně, žádným způsobem nerušil činnost úřední osoby a nerušil ani veřejný pořádek. Vzhledem k tomu, že byla výzva nezákonná, žalobce neměl povinnost ji dodržet a neměl být za její nesplnění sankcionován. Zdůraznil, že policista v průběhu řešení přestupku působil rozčileně a v jiném přestupkovém řízení správní orgány shledaly, že výpovědi zasahujících policistů byly nevěrohodné. Kdyby žalobce výzvu policisty V. uposlechl, neměl by podklady, na jejichž základě správní orgány v jiných řízeních rozhodovaly. Nahrávka posloužila jako důležitý důkaz i v tomto řízení. Kdyby žalobce nenahrával, nemohl by se řádně bránit, proto neuposlechnutí výzvy bylo legitimní a nutné pro jeho obranu. Žalobce podrobně popsal průběh policejní kontroly, jeho argumentace se shodovala se žalobou a vyjádřením jeho zástupce.
31. Žalovaný setrval na svých závěrech a měl za to, že je žaloba nedůvodná.
32. Krajský soud dal účastníkům prostor ke konečným návrhům a následně postupoval podle § 49 odst. 12 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

VII. Posouzení věci krajským soudem

33. Krajský soud shledal žalobu přípustnou, podanou oprávněnou osobou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a včasnou (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Při splnění podmínek řízení soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu
34. Podstatou sporu je otázka, zda byl žalobce povinen uposlechnout výzvu policisty, i když s ní nesouhlasil. Krajský soud musel posoudit, zda došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku neuposlechnutí výzvy úřední osoby, pokud žalobce neuposlechl konkrétní výzvu pprap. V., aby od něj žalobce odstoupil a zdržoval se u svého vozidla. A to za situace, kdy pprap. V. plnil služební úkoly a žalobce odmítl dle výzvy jednat s odůvodněním, že výzva není legitimní a nerespektuje zákonný cíl, neboť jejím splněním by bylo upřeno právo zdokumentovat okolnosti policejní kontroly a zajistit si důkazy pro obranu ve správním řízení.
35. Žaloba **není důvodná**.
36. Podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích, *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neuposlechně výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci*. V případě přestupků podle § 5 odst. 1 písm. a) zákon výslovně nestanoví, že je třeba úmyslného zavinění, proto postačuje zavinění ve formě nedbalosti.

37. Ze znění § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích je zřejmé, že základními podmínkami pro naplnění skutkové podstaty přestupku spočívajícího v neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci je, že:
- a) výzvu učinila úřední osoba,
 - b) stalo se tak při výkonu její pravomoci na základě zákonného zmocnění,
 - c) výzvu neuposlechla fyzická osoba,
 - d) existuje řádná výzva,
 - e) došlo k neuposlechnutí výzvy.
38. Krajský soud se proto dále zabýval tím, zda byly v posuzované věci všechny shora uvedené podmínky naplněny.
39. Podle § 127 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, je úřední osobou mimo jiné i příslušník bezpečnostního sboru, kterým se rozumí podle § 1 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, také Policie České republiky. V posuzované věci není pochyb o tom, že pprap. V. výzvu učinil jako člen policejního sboru. Výzvu žalobce neuposlechl jako fyzická osoba, podmínky a) a c) byly splněny.
40. Krajský soud se dále zabýval tím, zda pprap. V. učinil výzvu při výkonu své pravomoci na základě zákonného zmocnění, a dospěl k závěru, že také tato podmínka [podmínka b)] byla splněna. Pprap. V. plnil povinnosti zasahujícího policisty plynoucí mj. ze zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Žalobce byl totiž zastaven při kontrole BESIP pro podezření ze spáchání dopravního přestupku. V takové chvíli má zasahující policista nejen povinnost oznámit tuto skutečnost bez zbytečného odkladu příslušnému správnímu orgánu, a sepsat oznámení o uvedené skutečnosti (srovnej § 73 citovaného zákona), ale též musí učinit nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem, nasvědčují-li okolnosti tomu, že byl spáchán přestupek podle zákona o silničním provozu [srovnej § 74 odst. 1 písm. f) citovaného zákona]. Ustanovení § 67 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii České republiky“), pak svěřuje policistovi například oprávnění k ohledání místa přestupku, ohledání věci mající vztah ke spáchanému přestupku a v souvislosti s tím oprávnění zajišťovat stopy.
41. V souzené věci je postaveno najisto, že zasahující policista plnil své služební úkoly, přičemž jednání a chování žalobce („vycházky“ či „bezprostřední blízkost u policisty“) narušovalo jejich nerušený výkon.
42. Krajský soud dále posoudil naplnění podmínky d), tedy zda existovala řádná výzva. Dle doktríny je výzva nástrojem orgánu veřejné moci. Jedná se o faktický pokyn spočívající ve vyslovení zákazu nebo příkazu určitého jednání, které je adresát povinen respektovat, jemuž nepředchází žádné formální řízení (srov. Hendrych, Správní právo – obecná část, C. H. Beck, Praha 2006, s. 259). Jinými slovy se jedná o imperativ ukládající určitou povinnost, která musí být bezprostředně splněna.
43. Obecně zákonný podklad výzvy nacházíme v § 114 zákona o Policii České republiky, který stanoví, že každý je povinen bez zbytečného odkladu a bezplatně uposlechnout výzvy (...) policie nebo policisty; to neplatí, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis stanoví jinak. Nelze-li účelu výzvy (...) dosáhnout pro odpor osoby, je policista oprávněn tento odpor překonat. Z citovaného ustanovení plyne obecná povinnost výzvu uposlechnout, výzva

nesmí zůstat bez odezvy. Cílem je zajištění a posílení autority policejního sboru. Předmět výzvy přitom není zákonem konkretizován, může se jednat o cokoliv potřebného ke splnění zákonného úkolu policie.

44. Pokud jde o obsah výzvy, odborná literatura uvádí, že *„výzva by měla obsahovat oslovení a požadavek, co se má vykonat. Výzva musí být určitá, musí směřovat vůči konkrétní osobě nebo osobám, musí se opírat o zákon, sledovat racionální účel a jejímu splnění nesmí bránit žádná překážka.“* (srov. Strakoš, J. Zákon o některých přestupcích. Praktický komentář. Wolters Kluwer, Praha 2018). Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 7. 2010, č. j. 1 As 59/2010-149, uvedl, že výzva musí být dostatečně konkrétní a že její adresát musí vědět, co je jejím obsahem. V posuzované věci není sporu o tom, že pprap. V. výzvu učinil, a to opakovaně. Z přepisu zvukového záznamu č. 1 se podává, že pprap. V. žalobci sdělil: *„pane řidiči, držte se ode mě na slušnou vzdálenost. Běžte k vozu. Já jsem řek, abyste se nevzdaloval od vozidla. Toleroval jsem vám ty procházky. Běžte k vozidlu. Jménem zákona vás vyzývám“*. Dle záznamu č. 5 pprap. V. žalobci sdělil: *„Pane, omezen na osobní svobodě nejste. Vyzval jsem Vás jménem zákona o Policii České republiky. Běžte ke svému vozidlu“*. Z uvedeného a výpovědí svědků vyplývá, že výzva byla konkrétní; žalobce ani netvrdil, že by nerozuměl, co po něm pprap. V. výzvou žádal. Krajský soud tak shledal, že podmínka d), tedy existence řádné výzvy, byla naplněna.
45. Pro úplnost je potřeba dodat, že i případná absence poučení o důvodu výzvy, byť ji v souzené věci krajský soud neshledává, nemůže mít sama o sobě za následek neuposlechnutí výzvy. Přesvědčení vyzývaného, že policisté nemají k výzvě zákonný důvod, nepostačuje k tomu, aby bylo odůvodněno neuposlechnutí výzvy (srovnej opět rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2020). V souzené věci policista odůvodnil výzvu odkazem na zákon o Policii České republiky. Žalobce nebyl oprávněn výzvu neuposlechnout toliko z důvodu, že ji považoval za nedostatečně odůvodněnou (tedy ji subjektivně neshledal jako výzvu řádnou) a lpěl na určení konkrétního paragrafu daného zákona.
46. Krajský soud se dále zabýval tím, zda byla naplněna podmínka e), neuposlechnutí výzvy.
47. Z provedeného dokazování je patrné, že žalobce, což ostatně ani nepopírá, skutečně nerespektoval výzvu pprap. V. učiněné při realizaci dopravní kontroly, při níž byl žalobce podezřelý ze spáchání dopravního přestupku (držení hovorového zařízení, resp. nepřipoutání se bezpečnostním pásem). Je též bezpochyby, že výzva ve věci zazněla opakovaně. Ze spisového materiálu je dále seznatelné, že policista přistoupil k formulaci výzvy poté, co se žalobce pohyboval „nekontrolovaně“ po místě celé události (srovnej výpověď svědka G.: *„lítal po cestě sem a tam a dělal si, co chce“*; výpověď svědkyně S.: *„chodil za policistou“*; pohyboval se v bezprostřední blízkosti žalobce za účelem pořízení audionahrávky - srovnej žalobní tvrzení či vzdálenost udávaná policistou V. odhadnuta na vzdálenost „ruky“; komunikoval s další kontrolovanou osobou; vstupoval do jízdní dráhy či přecházel pozemní komunikaci; fotografoval si policejní dalekohled).
48. V daném případě žalobce sám připouští, že výzvu příslušníka Policie České republiky neuposlechl. Pro posouzení jeho odpovědnosti za přestupek dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích jsou tak určující závěry opakovaně vyslovované judikaturou Nejvyššího správního soudu ohledně povinnosti podrobit se výzvám úředních osob při výkonu jejich pravomoci. Již v rozsudku ze dne 5. 6. 2008, č. j. 5 As 34/2007-66, kasační soud s odkazem na usnesení Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 263/97 uvedl, že *„všichni občané jsou nepochybně povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní*

soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným, avšak zákonným způsobem. Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod, ani žádná jiná právní norma nepřipouští, aby občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě tohoto jejich pokynů neuposlechli“. V rozsudku ze dne 17. 8. 2011, č. j. 1 As 63/2011 - 90 Nejvyšší správní soud konstatoval, že uvedený právní názor i nadále platí a zmiňovaná soudní rozhodnutí jsou i nyní zásadně použitelná (dále srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2013, č.j. 1 As 180/2012-43). Krajský soud shledal, že byla naplněna i poslední podmínka e).

49. Ze shora uvedeného vyplývá, že všechny podmínky předvídané v § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích byly naplněny, žalobce naplnil skutkovou podstatu přestupkového jednání. Krajský soud se proto dále zabýval tím, zda lze v této věci shledat výjimku ospravedlňující neuposlechnutí výzvy.
50. Na úvod posouzení této otázky krajský soud poznamenává, že předně vycházel z presumpce správnosti výzvy. Jakkoliv se odmítnutí uposlechnutí výzvy (například z důvodu polemiky s postupem vyzývajícího či názoru, že úřední osoba nepostupuje tak, jak jí ukládá zákon, nebo proto, že úřední osoba nepoužila přesné zákonem předepsané formulace výzvy) může jevit jejímu adresátovi ospravedlnitelné, je nutné zdůraznit, že zásadně není přípustné, aby si to, zda uposlechně pokynu úřední osoby či nikoliv, adresát rozhodl na základě vlastní úvahy (srovnej též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7 As 97/2011-68). To ale neznamená, že neexistují výjimky, za nichž je možné výzvu neuposlechnout. Krajský soud proto dále zkoumal, zda některá z těchto výjimek v posuzované věci nastala. Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 17. 8. 2011, č. j. 1 As 63/2011-90, že „*neuposlechnutí výzvy policisty jen podle subjektivní úvahy o tom, že se jedná o výzvu nesprávnou, představuje nikoliv bezvýznamné ohrožení jednoho z pravidel fungování demokratické společnosti*“. Pakliže tedy neexistují pochybnosti o tom, že výzvu činí úřední osoba a nejedná se o naprostý exces úřední osoby, který by spočíval např. v tom, že by sama úřední osoba vyzývala k páchání protiprávní činnosti, vždy je třeba pamatovat na ustálené a dosud nepřekonané pravidlo, podle něhož je každý povinen podrobit se výkonu pravomoci úřední osoby bez ohledu na vlastní soukromý názor, aniž by nejdříve hodnotil zákonnost postupu úředních osob a teprve na základě toho výzvu uposlechl nebo neuposlechl (srovnej nález Ústavního soudu ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 263/97). Jednání policisty v omylu je nutno aprobovat a zásadně (v běžných situacích) trvat na tom, aby i pokynů udělených v omylu byli jednotlivci povinni uposlechnout.
51. Krajský soud proto zkoumal, zda by v postupu zasahujícího policisty bylo možno nalézt jakékoliv prvky excesivního jednání. Podle Nejvyššího správního soudu zjevný exces úřední osoby přichází v úvahu jen ve dvou případech, a to při absolutním nedostatku pravomoci, nebo při zcela evidentní nepřiměřenosti provedení donucovacího úkonu (viz rozsudek ze dne 30. 4. 2020, č.j. 5 As 313/2019-28). Pouhé vznesení výzvy, ke které existuje zákonné zmocnění, však z povahy věci nelze považovat za zcela evidentně nepřiměřené provedení donucovacího úkonu. Intenzita zásahu do práva žalobce na zdokumentování si okolností policejní kontroly by mohla nad únosnou mez vzrůst např. bezdůvodným systematickým vyzýváním k zastavení nahrávek či v odebrání mobilního telefonu, na který si žalobce situaci nahrával. Ve věci je ovšem patrné, že policisté nejprve tolerovali, že se žalobce pohybuje po místě kontroly a vše dokumentuje (žalobce šel s policistou ke služebnímu automobilu, přešel cestu a komunikoval s druhým kontrolovaným řidičem, fotografoval si

služební dalekohled), aby v momentně, kdy chování žalobce přerostlo do nezvladatelných mezí (žalobce se přiblížil při pořizování audionahrávky k policistovi natolik, že narušil jeho osobní bezpečnou zónu a nereagoval na opakované výzvy, aby se vrátil ke svému vozidlu) a narušovalo výkon služebních povinností policisty, pprap. V. přistoupil k realizaci výzvy. Z okolností je zjevné, že žalobce měl možnost si situaci nahrávat a pořizovat si dokumentaci.

52. Jednání žalobce bylo svědky označeno jako naštvané, rozčilené, zmatené, nestandardní, nepředvídatelné, ohledně jednání zasahujícího policisty svědkyně S., zaměstnankyně a spolujezdkyně žalobce, mimo jiné uvedla, že pprap. V. byl ráznější, zvyšoval hlas (ovšem připustila i naštvanost žalobce samotného). Jednání žalobce reagující na výzvu příslušníka bezpečnostního sboru slovním spojením: „*To si děláte srandu*“, lpícího na odůvodnění výzvy příslušníka bezpečnostního sboru konkrétním paragrafem zákona o Policii České republiky, nerespektujícího osobní zónu policisty, osočujícího jej z konzumace alkoholu a drog, zakazujícího policistům provádět fotodokumentaci interiéru jeho vozidla, lze označit za emočně vypjaté. Jednání policisty dle předložených nahrávek shledal krajský soud jako emočně zabarvené, ale nepřesahovalo hranice slušnosti, nebylo agresivní. Za situace, kdy ani žalobce nejednal v klidu, lze toto emoční zabarvení pochopit. Jednání policisty sledovalo předvídatelný a racionálně zdůvodnitelný účel, výzva byla vzhledem k situaci nepochybně proporcionálním omezením práva, které jím bylo dotčeno, neboť výzvu k odstoupení z bezprostřední blízkosti policisty a navrácení se ke svému vozidlu, na čas, kdy policista provádí relevantní úkony, bez zamezení nadále si okolnosti dokumentovat, nelze považovat za nijak významnou újmu. Z jednání policisty není patrné, že by svého oprávnění využíval excesivně, šikanózně či záměrně neoprávněně. Jak vyplývá ze zjištěného skutkového stavu, v nyní posuzovaném případě se nejedná o zjevný exces. Nedošlo k použití výhrůžek či násilí, přičemž případné emotivně vypjaté okolnosti nemohou zapříčinit excesivitu učiněné výzvy (srovnej přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze den 9. 7. 2020, č. j. 2 As 415/2018-28). Pro věc je důležité, že pprap. V. nejednal excesivně a způsobem, který by neuposlechnutí výzvy ospravedlňovalo, což podklady ze správního spisu potvrzují. Z výše uvedených skutečností dospěl krajský soud v souladu se žalovaným k závěru, že výjimky ospravedlňující neuposlechnutí výzvy policisty krajský soud neshledal. Je zřejmé, že žalobce, byť polemizující s obsahem výzvy, měl povinnost se jí podrobit a skutečnost, že ex post nebylo prokázáno, že by se dopustil přestupkového jednání v dopravě, jej této povinnosti nezbavovala.
53. Krajský soud se dále zabýval konkrétními žalobními námitkami. K žalobcem namítanému právu zaznamenávat si průběh policejní kontroly krajský soud uvádí, že toto jeho právo nijak nezpochybňuje. Výkon práva však musí být přiměřený a nesmí zasahovat do práv třetích osob. Svou činností nesmí narušovat chod dopravní kontroly, znevažovat výkon služebních povinností příslušníků bezpečnostního sboru, zasahovat do práv dalších osob, ohrozit sebe či jiné osoby či věci (namátkou osobní údaje další kontrolované osoby, riziko vlastní újmy na zdraví při opakovaném přecházení vozovky, nedůvodné nařčení zasahujícího policisty z konzumace alkoholu a drog, bezprostřední blízkost u zasahujícího policisty a jemu svěřených věcí). Dle krajského soudu žalobce při výkonu svých práv sledoval toliko své zájmy a zcela přehlížel, že i výkon jeho práva musí respektovat zásady proporcionality. Žalobce si z bezprostřední blízkosti nahrával a nadále chtěl nahrávat policistu při sepisování oznámení o přestupku, s nímž měl následně možnost se seznámit, což ostatně i učinil a sám do něj vepsal bližší údaje k přestupku. Ve své zpravodajské činnosti mohl žalobce pokračovat i u svého automobilu, kam za ním ostatně policista přišel poté, co

vyplnil oznámení o přestupku a předložil mu složky a psací potřeby. Krajský soud si není vědom toho, jak by jej v této konkrétní věci znevýhodnilo, pokud by dalekohled vyfotografoval či natočil po sepsání oznámení o přestupku. Také se z ničeho nepodává, že by mu po jeho případné žádosti policista neumožnil jít se např. dotázat druhého řidiče v červeném autě. Žalobce měl povinnost jednat tak, aby umožnil policistovi řádný výkon jeho pravomoci. Podle pprap. V. tomuto řádnému výkonu pravomoci bránil; žalobce se pohyboval v jeho přílišné blízkosti a výzva, spočívající v tom, aby od policisty odstoupil a postavil se vedle ke svému vozidlu, žádné omezení (rozhodně žádné relevantní omezení) nepředstavovala. Ve svobodném dokumentování situace žalobce policista rozhodně bránit nemínil, přičemž uposlechnutím výzvy by právo žalobce (zde pokračovat v dokumentování situace) nebylo ani nemohlo být dotčeno, neboť v jeho výkonu mohl žalobce klidně, o pár metrů vedle, pokračovat dál. Zato neuposlechnutí výzvy policisty jen na podkladě subjektivní úvahy o tom, že se jedná o výzvu nesprávnou, představuje nikoliv bezvýznamné ohrožení jednoho z pravidel fungování demokratické společnosti. Jedná se o jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti na tom, aby policie byla schopna učinit oznámení o spáchání dopravního přestupku příslušnému orgánu, učinit nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem; rovněž též k tomu, aby při realizaci daných úkonů nedošlo ke vzniku zbytečného škodlivého následku na zdraví či majetku občanů, těch přímo jednajících nebo jen náhodně dotčených (viz třeba § 10 odst. 1, 3, § 20 odst. 3, § 34 odst. 1, 2 zákona o Policii České republiky).

54. Jistěže nelze nikdy vyloučit, že za úkonem policisty může stát nesprávná úvaha. To je ovšem řešitelné následně například stížností, náhradou škody dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), primární je ovšem povinnost jednat hned s motivací předejít vzniku škodlivého následku. V souzené věci žalobce své nezpochybnitelné právo dokumentovat si zákrok policie vnímá čistě subjektivně bez ohledu na stejná nebo stejně chráněná práva jiných osob (objektivizující princip), jeho postoj může být možná pochopitelný, nikoliv však správný. V souzené věci chování policisty nevybočilo z rámce jeho kompetence a pravomoci, sledovalo účel, pro který mu pravomoc a kompetence byly svěřeny, přičemž práva žalobce vlastně vůbec nebyla dotčena. Sankce, která byla žalobci za přestupek uložena, je rozhodně nejmírnější možná [dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona o některých přestupcích lze za přestupek neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci uložit pokutu do 10 000 Kč].
55. Neobstojí ani argument žalobce, že neuposlechnutí výzvy policisty se ukázalo důvodným, neboť řízení o přestupcích v dopravě byla následně zastavena. Již pouhé podezření ze spáchání přestupku stačí k zákroku či úkonu strážníka. Skutečnost, že žalobce nebyl uznán vinným spácháním přestupku v dopravě, ze kterého jej policista podezříval, ovšem vůbec neznamená, že toto podezření nemohlo být v okamžiku použití výzvy ze subjektivního hlediska policisty důvodné (srovnej přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7 As 97/2011 – 71, v němž nebyla shledána důvodnou námitka neoprávněného použití světelného signálu strážníky obecní policie v případě, kdy se ukázalo, že toto bylo použito v omylu proti řidiči, jenž se přestupku nedopustil; skutečnost, že se v dané věci strážníci mýlili v identifikaci dopravního přestupku, nebylo považováno za excesivní jednání). I když žalobce nebyl následně uznán vinným z přestupku v dopravě,

z něhož byl podezřelý, není zásadně přípustné, aby to, zda uposlechně pokynu policistů, anebo nikoliv, rozhodl na základě vlastní úvahy o oprávněnosti jejich pokynu, a na tomto subjektivním hodnocení zakládal své další jednání.

56. Žalobce brojil dále proti tomu, že policisté fotografovali interiér jeho automobilu. K tomu krajský soud odkazuje na § 62 zákona o Policii České republiky, podle kterého policie může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných a zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu úkonu. Připomeňme, že žalobce byl podezřelý i z přestupku nepřipoutání se bezpečnostním pásem. Zasahující policisté proto nijak nepochybili, pokud fotodokumentaci pořídili a žalobce měl povinnost jim poskytnout součinnost.
57. Lze tak uzavřít, že v souzené věci krajský soud neshledal výzvu policisty nepřiměřenou okolnostem případu, přičemž absence jakékoliv součinnosti žalobce odůvodňovaná její údajnou nelegitimitou nebyla důvodná. Námitky žalobce směřující do nezákonnosti výzvy jsou nedůvodné. Pprap. V. výzvu učinil v rámci výkonu svých pravomocí a v reakci na vypjaté jednání a chování žalobce v souzené věci. Pprap. V. tím, že učinil předmětnou výzvu, nejednal mimo formálně zákonem stanovený rámec vlastní pravomoci a kompetence a uvedeným jednáním sledoval také výzvou naznačený účel. Krajský soud neshledal ani porušení rovnováhy mezi zásadou iniciativy (§ 10 zákona o Polici České republiky) a zásadou přiměřenosti (§ 11 zákona o obecní policii). Přisvědčil závěrům správních orgánů, že žalobce byl povinen uposlechnout výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci.

VIII. Závěr a náklady řízení

58. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
59. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. krajský soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému podle obsahu spisu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu. Kasační stížnost je nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu [srov. nález sp. zn. III. ÚS 926/19 ze dne 2. 7. 2019 (N 129/95 SbNU 66)].

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 8. února 2024

Mgr. Jana Volková

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

samosoudkyně